

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Epistolarvm [epistolarum] D. Philippi Melanchthonis
Farrago**

Melanchthon, Philipp

Basileae, 1565

VD16 -M3220

De consuetudine cibum capiendi apud ueteres

[urn:nbn:de:bsz:31-312770](#)

fiam. Hæc uerè doctrix est populi. Hanc omnibus officijs ornemus. Hæc breuiter nunc tibi scribo: ac uolo te mibi significare, an meæ literæ in Margari ti monte sint redditæ. Bene uale.

Amico cuidam.

S. D. Nomen oppido Perleberg, quod patriæ tuæ uicinum est, non ab ursa, sed à margarito deris uari uolo. Cum filius Dei Euangelium margarito conserat, nominis sonus eruditis gratior esse debet. Scribitur autem, margaritum gemmam nasci in concha ex rore: & generosissimum esse, cum ros ex cipitur inter tonitrua & fulgura. Sic Ecclesia pa-ficitur rore cœlesti, inter afflictiones. Etymologia est amara crustula, margarit: quia Euangeliū est sermo crucis. Ipdica gens non adpellat margaritū, sed Bargarith, quod est purissima crustula. Hanc commemorationem scripsi senatui Perlebergensi, quem hortatus sum, ut Margaritū uidelicet ornet schole conseruatione, commonefactus nomine urbis. Eas autem literas ad te mitto, ut cures senatui Perlebergensi exhiberi. Hoc tuum officiū mibi gratum est. Patri tuo, uiro prudentissimo, salutem o-pto. Bene uale: quarto Maij.

De consuetudine cibum capiendi apud ueteres.

Fuit antiqua cōsuetudo, ut accumberet ad me-
sam:

sam: sicut Christus sedet, quando mulier peccatrix
(Luc. e 7) contra etauit eius pedes. Pedes erant po-
siti in scanno, seu lectulo. Pictores non recte imitan-
tur pingentes Mariam Magdalenam, quae non sub
scannis, sed in lectulo Christi pedes osculata est.

Triclinium vocatur: quia fuerunt tres lectuli ad
mensam collocati. Fuitque haec consuetudo: homines
sapientes defatigati laboribus, semel comedentur.
Venientes uero ad mensam, quo melius acquiesce-
rent, unusquisque occupabat integrum lectum: sic men-
sa debet esse locus quietus, et non Centaurorum sta-
bulum. Ideo asidebant tres: quia numerus ternarius
conueniens est colloquijs. iuxta uetus prouer-
bium: Tres conuiuum, nouem conuiciu. Item dialo-
gis sunt plerique trium: duo sunt colloquentes, ter-
tius est quasi arbitrus interloquens: ut est in dialogis
Platonis. Omnia exempla antiquitatis uere habent
aliquam pulchram et grauem causam.

Illud autem dictum, quod antiquitas tantum se-
mel comedenter, non est intelligendum de messori-
bus, seruis, aut pueris. nam tales sumebant ientacu-
la. Sed honestiores, grandiores natu, et occupati co-
filii, non coenabant: inde sunt hi ueteres uersiculi:
Sex horae tantum tribuantur rebus agendis:

Viuere post illas litera zetha monet.

Tempus matutinum a sexta usque ad duodecimam ho-
ram deliberationib. et negocijs tribuebatur: de-
inde

Unde se relaxabant, lauabant, ita ut circa horam secundam aut circiter comedenter. Vesperi uero citio se cubitum conferebant, ut postridie ueniret promptiores ad negotia. Ille ordo conueniens est naturae.

EPIGRAMMA, DOCENS QUOMODO ROMANI DIĒ TRANSFERUNT, & QUOS LABORES SEU NEGOCIA SINGULIS HORIS ATTRIBUERUNT.

Prima salutantes, atq; altera detinet hora;

Exercet tantos tertia causidicos.

In quintam uarios extendit Roma labores:

Sexta quies laxis, septima finis erit.

Sufficit in nonam nitidis octaua palestris,

Imperat extructos frangere nona thoros.

Hora libellorum decima est euphemia meorum;

Temperat ambrosias cum tua cura dapes.

Et bonus aethereo laxatur necesse Cæsar,

Ingentiq; tenet pocula parta manu.

Tunc admittit iocos, gressu timet ire licenti

Ad matutinum nostra Thalia louem.

Venerando uiro, D. Gregorio Prætori, pastori Ecclesiæ Dei in Gebersdorff, amico suo,

S. D. Venerande uir. Est quidē ualde reprehendenda populi impietas, qui fidelibus Euangelij ministris,